

Spirit of Bosnia / Duh Bosne

An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Me?unarodni, interdisciplinarni, dvojezi?ni, online ?asopis

Zašto je Oslobo?en Mom?ilo Periši??

Marko Attila Hoare

Žalbeno vije?e Me?unarodnog krivi?nog suda za bivšu Jugoslaviju oslobodilo je Mom?ila Periši?a, bivšeg načelnika Generalštaba Vojske Jugoslavije (VJ), koji je prethodno osu?en na 27 godina zatvora za ratne zlo?ine po?injene u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. On je bio jedan od samo šest zvani?nika iz Srbije – Crne Gore koje je Haški sud optužio za ratne zlo?ine u Bosni. Bio je jedini pripadnik vrhovne komande Jugoslavenske narodne armije (JNA) ili VJ ikada optužen za ratne zlo?ine u Hrvatskoj ili Bosni, te jedini oficir JNA iz Srbije ili Crne Gore ikada optužen za zlo?ine po?injene u Bosni. Njegovo osloba?anje zna?i da do danas Haški sud nije osudio nijednog zvani?nika niti oficira Srbije – Crne Gore, te nijednog pripadnika JNA ili VJ za ratne zlo?ine po?injene u Bosni. Po svim standardima, ovo je ogromna greška Suda. Iako, o tome kakva je to ta?no greška, da li je to greška Tužiteljstva ili sudaca, ili oboje, može se diskutovati.

Periši?evo osloba?anje uslijedilo je nakon nedavnih osloba?anja Ante Gotovine i Mladena Marka?a iz Hrvatske i Ramuša Haradinaja sa Kosova. Ta prethodna osloba?anja izazvala su pravi izljev bijesa kod srbijanskih politi?ara, na primjer predsjednika Tomislava Nikoli?a, premijera Ivice Da?i?a i predsjednika Generalne skupštine Ujedinjenih naroda Vuka Jeremi?a, koji su ih osudili rekavši da su dokaz da je Haški sud antisrpski i/ili politi?ki sud. Zapadni komentatori su se složili u velikoj mjeri; slabo obaviješteni hvalospjev Davida Harlanda, bivšeg šefa civilnih poslova UN-a u Bosni i Hercegovini od 1993. do 1995. godine, u kojem se podržavaju svi stari stereotipi srpskih nacionalista o Haškom sudu i navodnoj antisrpskoj politici Zapada, objavljen je u ?asopisu *New York Times* i privukao je veliki publicitet ?ak i kod uglednih izvora. Ljudi koji su o?ito bili malo zadovoljni sa ne toliko slavnim radom Haškog suda u posljednje dvije decenije sada su izmiljeli sa optužbama protiv njega.

Osloba?aju?a presuda tako visokom srbijanskom zvani?niku, nakon osloba?aju?ih presuda dvojici visoko pozicioniranih Hrvata i jednom kosovskom Albancu, daje nove dokaze – ako su uop?e bili potrebni – da Haški sud nije „antisrpski“. Periši? ustvari nije ni prvi ni najviši srbijanski zvani?nik kojeg je oslobodio Haški sud; bivši predsjednik Srbije Milan Milutinovi? oslobo?en je 2009. godine za ratne zlo?ine po?injene nad kosovskim Albancima.

Posljedica ovoga je da je sada Vlada Srbije napravila rapidnu promjenu u svom vi?enju Suda. Premijer Da?i? (ujedno i predsjednik Socijalisti?ke partije Srbije koju je osnovao Slobodan Miloševi?) na osloba?aju?e presude Gotovini i Marka?u izjavio je: „Ovo potvr?uje tvrdnje onih koji kažu da Haški sud nije sud i da izvršava politi?ke zadatke koji su prethodno zacrtani.“ Ali, njegova reakcija na osloba?anje Periši?a je da „negira optužbe za navodnu agresiju Vojske Jugoslavije na Bosnu i Hrvatsku.“ Ovaj drugi zaklju?ak se pojavio i kod Novinske agencije Sense,

koja je detaljno pobrojala aktivnosti Haškog suda i koja tvrdi da je „Milo Perišić jedini viši zvaničnik iz Srbije i FR Jugoslavije kojeg je osudio Haški sud za zločine u Bosni i Hercegovini. Slobodan Milošević je optužen za te iste zločine, pa se ova presuda može smatrati kao posthumno oslobađanje Miloševića za Sarajevo i Srebrenicu.“

U ovim okolnostima, prirodno je da postoji iskušenje za one na drugoj strani fronta od srpskih nacionalista – one koji su željeli da se srbijanski počinitelji ratnih zločina u Hrvatskoj i Bosni kazne i da žrtve dobiju pravdu – da viču nepravda i sami naprave rapidan zaokret u Dačićevom stilu. Iskušenje, to jest, da kažu su ipak pristalice Miloševića, Šešelja i Tužmana imale pravo, te da je Haški sud zaista samo kengurski sud čije su presude političke. Ali treba se oduprijeti tom iskušenju, iz pragmatičnih razloga ali i, što je još važnije, principijelnih.

Pragmatično, priznati da je Haški sud kengurski sud čije su presude političke znači predati ogromnu pobjedu onim ekstremistima – srpskim i hrvatskim, desnim i lijevim – koji su podržavali elemente koji su počinili ratne zločine i koji su se uvijek oduprijevali pokušajima Suda da ih kazni. Ipak nije beznačajno to što su se – i u bivšoj Jugoslaviji i na Zapadu – pristalice etničkog čišćenja, fašisti i ekstremisti uporno protivili Sudu, a liberali, demokrate i progresivci ga podržavali. Odbaciti legitimitet Haškog suda i njegovih presuda znači negirati ne samo one presude koje nam se ne sviđaju, nego i sve dobro što je postigao upravo ovaj Sud, uprkos svojim neporecivim brojnim pogreškama. Haški sud je bio prvi međunarodni sud koji je ustanovio da je masakr u Srebrenici čini genocida, te time probio put za priznavanje ove činjenice kod Međunarodnog suda pravde.

Odmah nakon oslobađajućih presuda Gotovini, Markaču i Haradinaju, Haški sud je u decembru prošle godine osudio Zdravka Tolimira, pomoćnika komandanta obavještajne i sigurnosne službe Vojske Republike Srpske (VRS) za genocid, a na suđenju je ustanovljeno da je grupa nad kojom je VRS vršila genocid bila muslimansko stanovništvo Istočne Bosne u cjelini – ne samo Srebrenice – te da su se djela genocida protezala i na Žepu i na Srebrenicu. To je ogroman proboj za pravno priznavanje bosanskog genocida ne samo u Srebrenici. Ako se Perišićeva oslobađajuća presuda odbaci kao politička, onda se potkopava i presuda Tolimiru. Ne možete imati oboje – pozdravljati presude sa kojima se slažete a osuđivati one sa kojima se ne slažete. Haški sud je ili legitiman sud ili ne.

Što nas dovodi do stvari principa: istinski, legitiman sud mora imati pravo i sposobnost donositi oslobađajuće presude, ali i osude. Ako je Haški sud zaista kengurski sud, svi oni koji su optuženi bili bi i osuđeni. Umjesto toga, imamo dokaz istinskog pluralizma, sa panelom sudaca podijeljenih 2-1 i 3-2 u velikim predmetima, kao i Žalbeno vijeće koje poništava odluke Sudskog vijeća. Bez obzira kakvi su njegovi politički stavovi ili osobna naklonost, sudac Theodor Meron, predsjedavajući sudac i u Žalbenom vijeću koje je oslobodilo Gotovinu i Markača i u onom koje je oslobodilo Perišića, i koji je sada pod udarom kritika zbog ovih oslobađanja, u oba predmetaje bio samo jedan sudac u panelu od pet sudaca iz različitih zemalja. On je bio jedini sudac koji je oslobodio Gotovinu i Markača na jednoj strani, i Perišića na drugoj, ali nije bio član Žalbenog vijeća koje je oslobodilo Haradinaja. Samo još jedan sudac koji je bio član Žalbenog vijeća i u predmetu Gotovina-Markač i Perišić bio je Carmel Agius, koji se snažno protivio oslobađanju Gotovine i Markača, ali je podržao Perišićevo. Sudac Bakone Justice Moloto bio je predsjedavajući i Sudskog vijeća koje je osudilo Perišića i Sudskog vijeća koje je oslobodilo Haradinaja. U prvom slučaju, imao je izdvojeno mišljenje, ali je bio preglasan – to se desilo u septembru 2011. godine, skoro prije godinu i po. Stoga, s poštovanjem se ne slažem sa kolegom Ericom Gordyjem, koji iznosi argument da sve ove oslobađajuće presude tvore dio konzistentne politike sudaca u ovom

periodu.

Pristalice teorije zavjere (u koje ne uključujem Erica) žele ili da nas uvjere da su prvobitne optužbe za Gotovinu i Marka?a i njihove prvobitne osude jednostavno bile dobro razra?ena obmana koja je otvarala put ovim kona?nim, unaprijed odlu?enim osloba?aju?im presudama. Ili žele da nas uvjere da kad god Haški sud proglašuje osobu krivom onda je legitiman, a kad donese osloba?aju?u presudu, onda je to politički ?in. Ali sud koji samo proglašava krivicu a nikada ne osloba?a nije pravi sud. ?ak su i na Me?unarodnom vojnom sudu u Nürnbergu na kojem se sudilo liderima nacističke Njemačke nakon Drugog svjetskog rata, troje od dvadeset ?etvoro optuženih – tj. jedna osmina optuženih visoko pozicioniranih zvani?nika nacističke Njemačke – oslobo?eni. Svrha pravednog su?enja je da nema pretpostavke o krivici i da se okrivljeni smatraju nevinima dok se ne dokaže suprotno.

Ovaj autor je u prošlosti kritikovao Haški sud za povla?enje pred srbijanskim opstrukcijama njegovog rada, navode?i takve primjere kao neuspjeh da se podigne optužnica protiv vode?ih pripadnika udruženog zlo?ina?kog poduhvata iz Srbije i Crne Gore; odbacivanje ta?ke optužnice za genocid u predmetu Radovana Karadžića; te cenzura zapisnika Vrhovnog vije?a odbrane. Me?utim, osloba?anje Perišića nije dio tog šablona; on je ve? bio uhapšen i osu?en, tako da je prevazi?en eventualni srbijanski otpor u njegovom slu?aju.

Jedno je optužiti Haški sud za traljave ili neprincipijelne kompromise i povla?enja, ali je sasvim druga stvar optužiti ga za lažiranje krivice ili nevinosti osumnji?enih. Ako ostavimo odbacivanje dijela optužnice kod Karadžića, ovaj autor nikada nije optužio Sud da je oslobodio nekog krivog ili osudio nevinog. Nisam, na primjer, kritikovao njegovu prvobitnu osudu u predmetu Gotovina i Marka?. Niti sam kritikovao osloba?anje Milutinovi?a ili Miroslava Radi?a (jednog od tri oficira JNA optuženog za masakr u vukovarskoj bolnici). Na neki na?in sam zaprepašten da toliko ljudi, svih nacionalnosti i političkih ubje?enja, ima tako malo poštovanja prema principu da je kona?na odluka o tome da li je neko nevin ili kriv ipak na sudu. Naravno, mogu?e je i da sud u?ini pogrešku i da pravda podbaci. Ali podbacivanje pravde zahtijeva pažljivo objašnjenje o tome kako je do toga došlo, a ne samo razdražljivu osudu.

U predmetu Perišić, suština neslaganja izme?u ve?ine u Sudskom vije?u i ve?ine u Žalbenom vije?u bila je što je ovo prvo smatralo da „prema strategiji VRS nema jasne razlike izme?u vojnog ratovanja protiv bosanskohercegova?kih snaga i zlo?ina po?injenih nad civilima i/ili osobama koje nisu aktivno u?estvovala u neprijateljstvima“, a drugo zaključuje da „VRS nije bila organizacija ?ija su djela bila zlo?ina?ka per se; umjesto toga, bila je to vojska koja vodi rat“, mada i ona koja je bila uključena u zlo?ina?ke aktivnosti. Prema tome, Sudsko vije?e je smatralo da nema jasne razlike izme?u zakonitih i kriminalnih aktivnosti Vojske RS-a, a Žalbeno vije?e je smatralo da ima.

Osim toga, Sudsko vije?e je presudilo da, iako se ne može dokazati da je vojna pomo? koju je davao Perišić Vojsci RS-a konkretno imala za cilj da podrži njene zlo?ina?ke a ne legalne aktivnosti, ipak, budu?i da je jasno znao da ?e njegova pomo? biti upotrijebljena za zlo?ina?ke aktivnosti u Sarajevu i Srebrenici, kao i za legalne vojne ciljeve, proglašen je krivim za pomaganje i podsticanje zlo?ina?kih aktivnosti. Ali Žalbeno vije?e je pak presudilo da, budu?i da se nije moglo dokazati da je imao namjeru da njegova vojna pomo? bude upotrijebljena za zlo?ina?ke a ne legalne vojne ciljeve, nije mogu?e proglasiti ga krivim za zlo?ina?ku nakanu, te stoga, krivim za pomaganje i podsticanje zlo?ina Vojske Republike Srpske.

Drugim rije?ima, malo je neslaganja dva Vije?a u vezi sa ?injenicama ovog predmeta (što se ti?e

bosanskog dijela), a glavno neslaganje je u tome kakav se zaključak može izvući. Ovo neslaganje nije ekvivalentno onome između Sudskog vijeća i Žalbenog vijeća u predmetu Gotovine i Markača, kada su Vijeća imala osnovno neslaganje po pitanju činjenica; tj. o tome da li je Hrvatska vojska namjerno granatirala civilne mete sa namjerom da ukloni srpsko stanovništvo iz takozvane Krajine. U predmetu Perišić, Žalbeno vijeće nije odbacilo nesigurno ubjeđenje zasnovano na prilično prividnom tumačenju događaja, kao što je to bio slučaj kod oslobođenja presude Gotovini i Markaču. Zauzvrat je donijelo drugačiji zaključak o prirodi krivice od onoga koji je donijelo Sudsko vijeće.

U ovom neslaganju, moje simpatije su u potpunosti na strani Sudskog vijeća i pozdravljam izdvojeno mišljenje suca Žalbenog vijeća Liu Daquna koji je naveo da oslobođenjem Perišića Žalbeno vijeće previsoko postavlja granicu za osude na osnovi pomaganja i podsticanja. Međutim, ostavimo po strani osobne simpatije, te na osnovu shvatanja da suci trebaju u potpunosti biti nepristrasni, zaključci oba Vijeća mogu se legitimno izvući iz činjenica. Nažalost, konzervativniji zaključak Žalbenog vijeća je taj koji ja predviđam da suci Haškog suda obično donose. Moj kolega Florian Bieber je pametno rekao da „reći da nisu sve aktivnosti Vojske RS-a kriminalne je toliko ubjedljivo kao i kada se kaže da se mafija ne bavi samo kriminalom, pa podržati je ne znači da je to ‘pomaganje i podsticanje’ kriminala“. Po toj analogiji, Perišić se može usporediti sa moćnim biznismenom koji donira novac, vozila i imovinu dobrotvornoj organizaciji za koju se zna da je paravan za mafijaške aktivnosti. Čak i da zna stvarnu svrhu te organizacije, sudovi ga neće tako lako osuditi. Na kraju krajeva, Al Capone je bio osuđen samo za utaju poreza.

To nas dovodi do konačnog razloga Perišićevog oslobođenja: predmet koji je protiv njega vodilo Tužiteljstvo, zasnivaju se na modelu krivice koja je bila pravno kontraverzna, nije bio jak. Tužiteljstvo nije bilo u stanju dokazati njegovu namjeru da počinio zločin, niti da je pomoć koju je davao Vojski RS-a bila usmjerena za dalje zločine. Nije bilo u stanju direktno ga povezati sa bilo kojim konkretnim zločinom. Moglo je samo dokazati da je pomagao i podsticao vojsku – VRS – za koju je znao da učestvuje u zločinima, ali koja je učestvovala i u legalnim vojnim aktivnostima.

Drugi razlog zašto je ovaj predmet Tužiteljstva bio slab tiče se pitanja komandne odgovornosti. Sudsko vijeće je presudilo da Perišić nije imao komandnu odgovornost nad snagama Vojske RS-a, ali da je imao takav autoritet nad „Srpskom vojskom Krajine“ (SVK – takozvani „hrvatski Srbi“), te da je pomagao i podsticao Vojsku RS-a koja je učestvovala u zločinima u Sarajevu i Srebrenici, te ga time osudilo za nekažnjavanje pripadnika SVK koji su granatirali Zagreb u maju 1995. godine, ubivši i ranivši civile. Ali je Sudsko vijeće priznalo da je Perišić naredio SVK da ne granatira Zagreb, ali je ta naredba zanemarena, jer su odlučili da poslušaju naredbe Milana Martića, „predsjednika Republike Srpska Krajina“, da granatiraju grad. Ovo implicitno priznavanje da Perišić nije imao efektivnu komandnu odgovornost nad snagama SVK stvorilo je osnovu da Žalbeno vijeće odbaci da ga osudi za ratni zločin u Zagrebu – pa se čak i sudac Liu, koji je imao izdvojeno mišljenje u oslobođenju Perišića za Sarajevo i Srebrenicu, složio sa većinom po ovoj tački. Drugim riječima, Tužiteljstvo je odlučilo podići optužnicu protiv nekoga ko nije imao komandnu odgovornost nad snagama bosanskih Srba krivim za zločine u Bosni (Sarajevo i Srebrenica) te samo nejasnu komandnu odgovornost nad snagama hrvatskih Srba krivim za zločine u Hrvatskoj (Zagreb).

Kako sam i sam radio kao istražitelj ratnih zločina na Haškom sudu, nisam uopće iznenađen da Tužiteljstvo nije uspjelo uvjeriti čitavi od pet sudaca (i jednog od tri u prvom Sudskom vijeću). Općenito govoreći, predmeti koji se odnose na visoko pozicionirane počinitelje daleko od zločinačke baze komplicirani su ako ne postoji jasna i precizna komandna odgovornost. Stoga, bilo

je relativno lako izgraditi predmet protiv Miloševića za ratne zločine na Kosovu, gdje je njegova komandna odgovornost (jer je bio predsjednik Federativne republike Jugoslavije) bila jasna. Komplikiranije je uraditi to za Bosnu u kojoj (kao predsjednik Srbije) nije bio. U takvim slučajevima gdje dokazi *de jure* odgovornosti nedostaju, tužitelji trebaju snažne dokaze *de facto* odgovornosti.

Ali Perišić nije bio Milošević, Karadžić ili Mladić. Nije bio u vrhu srbijansko-crnogorskog-JNA voštva koje je planiralo i poticalo ratove protiv Hrvatske i Bosne, a njegovo ime nije na spisku glavnih pripadnika Udruženog zločinačkog poduhvata navedenom u optužnicama Miloševiću. Bio je komandant Artiljerijskog školskog centra u Zadru u Hrvatskoj, a u januaru 1992. godine postao je komandant 13. Korpusa JNA, stacioniranog u Bileći u Hercegovini. U ovim ulogama koje su bile manje primarne važnosti, direktno je učestvovao u ratovima u Hrvatskoj i Bosni. Da je Tužiteljstvo odlučilo da ga optuži za ratne zločine koje su počinile njegove snage u ovom periodu, vjerovatno bi bio osuđen. Međutim, to se nije desilo.

Tri glavne faze masovnih ubistava koja su izvele srpske snage u bosanskom ratu bile su inicijalni srpski blitzkrieg u proljeće, ljeto i jesen 1992. godine, što je za rezultat imalo srbijansko osvajanje otprilike 70% bosanske teritorije; opsada Sarajeva koja je trajala od proljeća 1992. godine do jeseni 1995. godine; te masakr u Srebrenici u julu 1995. godine. U prvom je bilo daleko najviše žrtava; prema brojkama Istraživačko-dokumentacionog centra Mirsada Tokača, više Bošnjaka je ubijeno u Podrinju (Istočna Bosna) 1992. godine nego 1995. godine kada je počinjen masakr u Srebrenici. Pored toga, regularne srpske vojne snage koje su poduzele inicijalni blitzkrieg su do 19. maja 1992. godine formalno bile u sastavu JNA i ne samo *de facto* nego i *de jure* pod komandom i kontrolom Srbije i Crne Gore, u formi krnjeg jugoslavenskog federativnog predsjedništva sačinjenog od članova iz Srbije i Crne Gore, te visoke komande JNA/VJ.

Da je Haško tužiteljstvo optužilo vrhovne komandante JNA i članove jugoslavenskog Predsjedništva (iz Srbije i Crne Gore) koji su komandovali tim srpskim snagama tokom blitzkriega, a prije toga napadom na Hrvatsku, bez sumnje bi uspjelo i direktna odgovornost Srbije za rat u Bosni bila bi pravno ustanovljena. Vjerovatniji bi bio uspješan ishod, s obzirom da je par tih ratnih zločinaca bio toliko ljubazan da su čak i objavili memoare ili dnevnike u kojima priznaju da su planirali rat.

Međutim, 19. maja 1992. godine, tek proglašena Federativna republika Jugoslavija (FRJ), koja se sastojala od Srbije i Crne Gore, formalno je povukla snage iz Bosne, a vojska bosanskih Srba – VRS – formalno je osnovana. Time je prestala *de jure* kontrola srbijanskog političkog i vojnog voštva nad snagama bosanskih Srba. Osim toga, Sudsko vijeće koje je osudilo Perišića presudilo je da ustvari srbijansko voštvo u ovom periodu nije imalo ni *de facto* kontrolu nad snagama bosanskih Srba – kao i Međunarodni sud prave u svojoj presudi donesenoj 2007. godine u predmetu Bosna protiv Srbije. Dogovor po kojem će ratovanje bosanskih Srba biti formalno neovisno od Beograda sklopljen je sa svjesnom namjerom srbijanskog voštva da izbjegne optužbe za agresiju i umiješanost u rat u Bosni. Naravno, Srbija je nastavila pružati znatnu finansijsku i vojnu pomoć snagama bosanskih Srba. Ali trebalo je biti jasno svakom poštenom istražitelju ratnih zločina da će osuđivanje vojnih komandanata FR Jugoslavije za ratne zločine u Bosni nakon 19. maja 1992. godine biti mnogo teži zadatak.

Momčilo Perišić je postao načelnik Generalštaba Vojske FRJ, VJ, tek u augustu 1993. godine, a optužnica Haškog suda protiv njega pokriva samo aktivnosti iz tog perioda. Politiku pomoći Vojsci RS-a ustanovili su njegovi prethodnici, te iako je bio snažan pristalica te politike i očit ju je

institucionalizirao, teško da je bio njen arhitekt. ?ak i u vezi sa opsadom Sarajeva – što je jedan od dva zlo?ina za koja se Periši? teretio – srpsko ubijanje civila dostiglo je svoj vrhunac u prolje?e i ljeto 1992. godine i znatno se smanjilo poslije, a naro?ito od vremena kada je Periši? preuzeo komandu (prema Toka?inim brojkama). Na?elnik Generalštaba stoga je bio loš izbor pojedinca koji se tereti za ratne zlo?ine u periodu od augusta 1993. godine; iako nije bio samo figura kao predsjednik Milutinovi? i imao je stvaran autoritet na poziciji od velikog zna?aja, na kraju krajeva bio je samo jedan od Miloševi?evih zamjenjivih oficira; malo više od jednog zup?anika, iako povelik, u vojnoj mašini, a naro?ito u dijelu mašine ?ije je krivica za stvarne ratne zlo?ine u to vrijeme bila sekundarna, budu?i da je Miloševi?ev režim prenio ve?inu ubijanja na nekog drugog – Vojsku RS-a.

Da su haški tužitelji ikada shvatili hronologiju i organizaciju srpske agresije na Bosnu, mogli su izbje?i ovako jadnu odluku. Ali jasno je iz memoara Carle del Ponte da je i ona uvijek to nejasno shvatala. Ona nebulozno pripisuje primarnu i jednaku odgovornost za rat u cjelini dvjema osobama – Slobodanu Miloševi?u i Franji Tu?manu, ali nije u stanju objasniti kako se ta odgovornost prevodi u formu u kojoj se vodio taj rat. Iako njoj pripada zasluga za izbjegavanje usko legalisti?kog i pravni?kog pristupa gonjenima za ratne zlo?ine i za pokušaj da se sagleda ve?a slika ovog rata – te time i za insistiranje na optužbama za genocid uprkos konzervativnom otporu nekih od njenih kolega – velika slika koju je ona vidjela bila je pogrešna. Njena polazna ta?ka nije bila globalna sistemska analiza agresije, ve? o?ito veliki zlo?ini za koje je ona sama, kao nestru?njak za pitanja rata, znala – opsada Sarajeva i masakr u Srebrenici.

U svojim memoarima, bivša glasnogovornica Del Ponteove, Florence Hartmann sje?a se da je Del Ponteova insistirala, izme?u ostalog, da sam Miloševi? bude optužen za Srebrenicu i Sarajevo, ?emu su se protivili Geoffrey Nice i ostali, koji su se bojali da ne?e uspjeti ubijediti suce u valjanost optužbe. Del Ponteova je dakle bila motivirana ne baš pohvalnom željom da osigura da srbijansko vo?stvo ne izbjegne odgovornost za ubistva u Bosni, ali njena analiti?ka konfuznost je osigurala da se njen plan ne izvrši dobro. U svjetlu Periši?eve osloba?aju?e presude, Niceov oprez, po sje?anju Hartmannove, ?ini se u potpunosti opravdanim. Rekavši to, vrijedi ponoviti da je Periši?eva optužba obuhvatila samo period od augusta 1993. godine, kada je on bio na?elnik Generalštaba, a ne period kada je zapravo zapo?ela srpska agresija i kada je po?injeno najviše ubistava. Stoga, tvrdnje Da?i?a i Novinske agencije Sense da ova presuda osloba?a Miloševi?a i Srbiju krivice za agresiju na Bosnu i Hrvatsku i za opsadu Sarajeva nisu utemeljene. Osim toga, kako je ve? re?eno, Žalbeno vije?e nije ustvari promijenilo ?injenice koje je ustanovilo Sudsko vije?e: da je Vojska RS-a bila uklju?ena u zlo?ina?ke aktivnosti, u Sarajevu i Srebrenici, i da joj je vojska Srbije pomagala i podsticala je u tome.

Na twitteru, Luka Mišeti?, advokat koji je uspješno zastupao Gotovinu, kratko spominje „tamno naslje?e Carle del Ponte: Periši?, Haradinaj, Ori?, Gotovina, ?ermak, Marka?, Boškoski, Halilovi? – sviju optužila CDP, svi oslobo?eni.“ Neuspjeh Haškog suda je u tome što Tužiteljstvo nije uspjelo da osigura osude onima protiv kojih je podiglo optužnicu, a ne suci kojima su njegovi predmeti bili neubjedljivi.

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.

